

เทศน์เช้า วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ วันนี้วันพระ วันพระ วันโกน เราแสวงหาบุญกุศลของเราเพื่อบุญกุศลของเรา วันปกติเราหาเลี้ยงชีพของเรา เวลาพระพุทธศาสนาสอน วันพระ วันโกนให้เข้าวัดเข้าวา ให้จำศีลจำธรรม ให้จำศีล ให้ฝึกหัดภาวนา การฝึกหัดภาวนา ครูบาอาจารย์สอนมาตั้งแต่เด็กคำบรรพ์ ในปัจจุบันนี้ ทาน ศีล ภาวนา พobatan ศีล ภาวนา เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เป็นหลักเป็นเกณฑ์ขึ้นมา วัดทั่วไปก็จะให้มาประพฤติปฏิบัติๆ ก็ลอกนเข้ามาวัดเท่านั้นนะ แต่มันปฏิบัติจริงหรือไม่ละ ถ้าไม่ปฏิบัติจริง ทำพอเป็นพิธีๆ ใจ แต่ถ้าทำความจริงๆ ขึ้นมา ทาน ศีล ภาวนา

เวลาภาวนาขึ้นมาแล้ว ผู้ที่จำศีล ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้ามีศีล ศีลคือความปกติของใจ ถ้าใจมันปกติได้ มันมีความสุขของมัน ถ้ามีสมาธิ องค์ของสมาธิ แล้วเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา คือภาวนามยปัญญา ปัญญาทำให้คนนี้เป็นอริยบุคคลขึ้นมา เป็นอริยบุคคลขึ้นมา เป็นที่ไหน เป็นในหัวใจนั้น ถ้าเป็นในหัวใจนั้น มันเป็นที่ใจนั้นมันมีคุณค่าของมัน ถ้ามีคุณค่าของมัน เขาจะเห็นคุณค่าอันนี้มากไป

คุณค่าอันนี้ได้จากไหนมา คุณค่าอันนี้ได้จากไหนมา

คุณค่านี้ได้มาจากหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านมา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านประพฤติปฏิบัติที่แรกขึ้นมา มันไม่มีครูบาอาจารย์ ท่านชวนชวายเป็นของตัวเอง แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีศาสนาเลย ท่านค้นคว้าของท่าน เวลาท่านค้นคว้าของท่าน ท่านไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ การประพฤติปฏิบัติที่เขาทำพอเป็นพิธีนั้นนะ มันไม่เป็นความจริงขึ้นมาไป

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอาสาวัคขยญาณในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา มันเป็นที่ไหนละ มันเป็นที่โคนต้นโพธิ์นั้น มันเป็นที่ใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้น

ถ้าถึงเวลาบวชพระ รุกขมูลเสนาสน์ ไง ท่านทิ้งสิ่งนั้นไม่ได้ ที่ท่านได้ผลการประพาศติปฏิบัติมาจากไหน ท่านทิ้งสิ่งนั้นไม่ได้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพาศติปฏิบัติของท่านมา ท่านมีธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพื้นฐาน แต่เวลาคนที่ปฏิบัติขึ้นมามันไม่มีครูบาอาจารย์คอยแนะคอยสอน มันต้องฝึกหัดด้วยตนเอง

การฝึกหัดด้วยตนเองขึ้นมา แต่การฝึกหัดตนเองขึ้นมาโดยที่เราปฏิบัติแล้วไม่ได้ เราจะน้อยเนื้อต่ำใจ เราจะคิดว่ามรรคผลมันไม่มี เราคิดว่าจะเป็นไปไม่ได้ไง แต่คนที่เขาประพาศติปฏิบัติของเขา เขาทะลุปรุโปร่งของเขาไปได้ ทะลุปรุโปร่งไปได้ เขาต้องฝึกฝนของเขา เขาต้องมีกำลังของเขา เขาต้องมีความพยายามของเขา แล้วความพยายามอันนั้นมันต้องพยายามในสัมมาทิฏฐิ ในความถูกต้องดังงามอันนั้น นี่ไง ภวานามยปัญญา ปัญญามันเกิดขึ้นมาจากที่นี่ ถ้าปัญญาเกิดจากที่นี่ มันถึงมีคุณค่าไง สิ่งที่มีคุณค่าคือศีล สมาธิ ปัญญา

เราหาเงินหาทองมามากน้อยขนาดไหนมันก็เป็นलग लगที่ควรได้และलगที่ไม่ควรได้ लगที่ควรได้ लगที่เป็นสุจริตนี่लगที่ควรได้ लगที่ไม่ควรได้ ไปปล้นชิงวิ่งราวเขามาที่นี่लगที่ไม่ควรได้ เวลาเป็นलगขึ้นมา นั่นมันलगสักการะ สิ่งต่างๆ มันเป็นเรื่องของโลกไง

แต่ถ้าเรามีศีลของเรา มันจะมีมากมีน้อยแค่ไหน คุณคนจำศีลๆ คุณคนจำศีลเขาอยู่ในป่าในเขาของเขา เขาอยู่ในที่สงบสงัดของเขา เขามีความสุขความสงบของเขา เขามีความสุขของเขา ไร่เราอยู่ในตลาดตลาด เราพยายามแสวงหาของเราๆ แสวงหาอย่างนี้มันเป็นแสวงหาทางโลก

โลกเราเวลาทำหน้าที่การงานของเขา เขาก็ต้องไปหาที่แหล่งงานนั้น ถ้าหาแหล่งงานเป็นแหล่งธุรกิจนั้น แหล่งธุรกิจ ถนนสีลมเป็นแหล่งธุรกิจที่ที่ดินแพงที่สุดในประเทศไทย ศูนย์เศรษฐกิจของประเทศชาติมันอยู่ที่ไหน เวลาทำมาหากินเขาก็ไปที่นั่น แต่เวลาเขาจะประพาศติปฏิบัติ เขาต้องไปหาที่ความสงบสงัดของเขา เขาต้องไปหานะ มันแตกต่างกันไง ถ้ามันแตกต่างกัน เราต้องแบ่งแยก

เราเกิดมาเป็นคน เราเกิดมาเป็นคน เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนเรื่องอะไร ถ้าพระพุทธศาสนาสอนเรื่องพ้นจากทุกข์ๆ ที่นี้พ้นจากทุกข์ขึ้นมาแล้ว คนมันจะพ้นจากทุกข์มันต้องมีอำนาจวาสนาบารมี ถ้าคนมีอำนาจวาสนาบารมี ถ้าเริ่มต้นผู้ที่ปฏิบัติใหม่ อนุบุพพิกตา ให้เขาเสียสละทานของเขา ถ้าเสียสละของเขา เขาเป็นคนดี คนดีมันไม่คิดคุกคิดตารางไง ถ้าคนดี คนดีเขาทำคุณงามความดีไง

เราต้องสอนให้คนเป็นคนดี ถ้าเขาเป็นคนดีขึ้นมาแล้ว เขาดีจากหัวใจของเขา ถ้าเขาดีจากหัวใจของเขา เขาก็ต้องพัฒนาของเขาขึ้นไป เพราะพัฒนาของเขา ระดับของท่านนะ ท่าน เราก็ทำของเราเพื่อประสบความสำเร็จของเราใช้ไหม เราทำหน้าที่การงานของเราเพื่อความประสบความสำเร็จในชีวิตนี้ ถ้ามันมีความประสบความสำเร็จในชีวิตของเรา ชีวิตมีการพลัดพรากเป็นที่สุด ถ้ามีการพลัดพรากเป็นที่สุดแล้ว เราจะมีสิ่งใดเป็นสมบัติของเรา

สมบัติสิ่งที่เราแสวงหามาเป็นสมบัติประจำโลกใบ สมบัติประจำชาติ ประจำตระกูลของเรา แต่บุญกุศลของเราละ คนที่มีสมบัติแล้วหัวใจแตกต่างกัน ถ้าหัวใจที่เขาสูงส่งของเขา สมบัตินี้เป็นปัจจัยเครื่องอาศัย แต่สมบัติของเรา สมบัติของเราคือความสุขความทุกข์ในใจของเรา ถ้าความสุขความทุกข์ในใจของเรา เขาก็จะหันเข้ามาเรื่องศีล เรื่องสมาธิ เรื่องปัญญา เรื่องศีลคือเรื่องความปกติของใจ กิเลสในหัวใจของคนมันจะคอยกระตุ้น พอกิเลสในหัวใจกระตุ้น มันจะคอยแฉลบออก คอยแฉลบออก เราก็มีสติมีปัญญาคอยตบมันไว้ๆ อันนี้ไม่ดีๆ อันนี้เป็นอกุศล ไม่ควรทำๆ อันนี้เป็นกุศล เราควรส่งเสริมๆ ถ้ามันมีศีลมันก็มีความดูแลรักษาใจของตน

ทุกคนมันมีกิเลสค้นหาความทะยานอยาก กิเลสล้นฝั่งๆ เวลามันท่วมท้นของมัน ถ้าเรามีศีลของเรา มีศีล เราก็ฝึกหัดของเราๆ เราทำหน้าที่การงานเสร็จแล้ว คนเรานอนก่อนๆ ชีวิต การนอนไปแล้ว เวลาคนที่นอนฝัน ฝันแล้วมันได้อะไรขึ้นมา แต่คนที่ประพฤติปฏิบัติมันไม่ใช่ฝัน มันนั่งสมาธิด้วยมีสติสัมปชัญญะ จิตสงบเข้ามา ถ้าจิตมันสงบเข้ามามีความสุขแล้ว ถ้ามีความสุขขึ้นมามันมีคุณค่ากว่าทุกๆ อย่างในโลกนี้

ถ้ามรรคผลนิพพานซื้อหาได้ เศรษฐีมันซื้อหมดเลย มันซื้อเอา ซื้อสมาธิ ซื้อปัญญา ซื้อมรรคซื้อผล มันซื้อไม่ได้ ใครจะสูงส่งขนาดไหน ร่ำรวยขนาดไหน ใครจะทุกข์จนเจ็บใจขนาดไหน เวลาประพฤติปฏิบัติก็ประพฤติปฏิบัติเหมือนกัน เวลาคนที่ร่ำรวยคิดว่าปฏิบัติแล้วมันจะปฏิบัติง่าย คิดว่าปฏิบัติแล้วก็ “เงินก็อยู่ที่นั่น ทองก็อยู่ที่นั่น สมบัติก็อยู่ที่นั่น” มันจะสงบได้อย่างไร

ไอ้คนที่ทุกข์จนเจ็บใจเวลาปฏิบัติแล้ว “เดียวออกจากสมาธิแล้วจะไปกินอะไร ออกจากสมาธิไปแล้วมันจะมีอะไรมาเป็นเครื่องดำรงชีวิต” มันมีความทุกข์ไปทั้งนั้นนะ

แต่ถ้าคนมีสติมีปัญญา สิ่งนั้นมันเป็นอนาคต มันยังไม่ถึงเวลา สมบัติบ้าง สมบัติที่ยังไม่เป็นของเราใจ สมบัติที่ยังมาไม่ถึง อดีตมา มันก็มาไม่ถึง ในปัจจุบันนี้ นั่งสมาธิอยู่นี้ เราต้องการ

ความสงบของใจใจ งานอย่างอื่นก็ทำได้มาหมดแล้ว ทุกอย่างทำได้ทั้งนั้นนะ เวลาเราทำของเราขึ้นมา งานมันจะละเอียดลึกซึ้งขนาดไหน เราก็ได้ประสบความสำเร็จมา งานอย่างใดเราก็ทำมาแล้วทั้งนั้นเลย แต่เวลางานของใจๆ งานที่สมบัติเป็นส่วนตนของเรา เห็นใหม่

คนที่มีบุญกุศล เวลาตายไป เขาตายจากบุญกุศลนั้น เพราะบุญกุศลนั้นทำให้เขาเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม อย่างดีที่สุดก็มาเกิดเป็นมนุษย์ คนที่มีบาปอกุศล เวลาเกิดไปแล้ว ตกรรกอเวจีเพราะอะไร ด้วยความเร่าร้อนในใจของเขา ของหนัก หินโยนไปในน้ำ มันจมน้ำหนักแหละ ถ้าเป็นปุยนุ่น เป็นฝุ่นละออง เวลาจรรจายไป มันลอยขึ้นสู่ที่สูง

จิตใจของเราๆ ถ้ามันมีอะไรที่มันฝังใจๆ เรา สิ่งที่ไม่ดีมันเสียดสละกันที่นี้ใจ เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร มีเวรมีกรรมอะไรต่อกัน ขออภัยตั้งแต่ตอนนี้ ถ้าขออภัยกันแล้ว เวลาพลัดพรากไปแล้ว เออ! สบายใจ

ไม่ใช่พลัดพรากไปแล้วไปทุกข์ไปยากที่นั่น ไปอาฆาตมาดร้ายกันที่นั่น ไปมีความแค้นผูกพันกันที่นั่น มีความแค้นผูกพันที่นั่น มันมีความหนักมีหน่วงของหัวใจใจใหม่ เวลามันตายไปมันไปไหนล่ะ มันลงไปตำที่นั่นนะ

ให้อภัยกันตั้งแต่ที่นี้ ขออภัยกันตั้งแต่ที่นี้ เวลามันจะพลัดพรากจากกันไปแล้วขอให้มันเบา ขอให้มันล่องลอยไป อย่าให้มันจมลงที่ตำ ที่นี้ใจ ถ้ามันทำได้

ถ้ามันทำไม่ได้ เสียศักดิ์ศรี เสียศักดิ์ศรี...ศักดิ์ศรีนั้นกิเลสทั้งนั้นนะ กิเลสมันเอามาบัง มันไม่มีอะไรเลย มันเป็นความคิดของคน เวลาความคิดของคน คนที่เขามีคุณธรรมในใจของเรา คุณติ เศรษฐีในสมัยพุทธกาล ใครจะเป็นเศรษฐี เขาวัดกันที่หน้าบ้าน หน้าบ้านมีโรงทานที่ใหญ่โต ถ้าหน้าบ้านมีโรงทานที่ใหญ่โต หน้าบ้านโรงทานใหญ่ คนมันตกทุกข์ได้ยาก คนไร้บ้าน คนไม่มีที่พึ่งที่อาศัย เขาได้พึ่งพาอาศัย เขาวัดกันที่นั่นนะ เขาวัดกันที่ว่าหน้าบ้านของใคร โรงทานใหญ่ หน้าบ้านของใครเสียดสละให้มากกว่ากัน คนที่จิตใจเขาสูงส่ง เขาเสียดสละ

คนมันตกทุกข์ได้ยากนะ คนเรามันตกทุกข์ได้ยาก มันเป็นเวรเป็นกรรมนะ มันพ้นจากเวรจากกรรมนั้นไป เขาเป็นมหาเศรษฐีก็ได้ คุณติ ทุกตะเข้ใจในสมัยพุทธกาลเป็นคนรับจ้างไถนา เวลาจ้างไถนา หิวกระหายมาก ที่บ้านเขายังไม่เอาข้าวมาส่ง คิดในใจเลย มันหิวมันกระหายมาก มันทุกข์มันยากเพราะมันหิว มันโมโหหิว

เวลาพระสารีบุตรออกจากสมบัติ พอดีที่บ้านเขาเอาข้าวมาส่ง ด้วยความหิวกระหาย ขณะนั้น แต่ไปเห็นพระสารีบุตรแล้วมันชื่นใจใจ ถวายอาหารให้พระสารีบุตรนั้นไป พระสารีบุตรให้พร

เวลาได้พร เขาชื่นใจของเขา เขากลับลงไปไถนานะ พอไถลงไป ดินพลิกขึ้นมาเป็นทองคำหมดเลย เป็นทองคำๆๆ แล้วเขาเป็นคนรับจ้างไถนา แล้วสมัยพุทธกาลสมัยนั้นสังคมมันเล็กใช้ไหม ถ้าเขาบอกว่าถ้าทองนี้เป็นของเรานะ เอ็งเอามาจากไหน เขาก็ไม่กล้าหยิบทองของเขา เขาก็มีสติปัญญา ไปเฝ้าพระเจ้าพิมพิสาร บอกข้าพเจ้าเป็นคนทุกตะเจ้ญใจ รับจ้างเขาไถนา พอไถนาขึ้นไปแล้วมันมหัศจรรย์ ไถไปแล้วดินมันพลิกขึ้นมาเป็นทองคำหมดเลย

พระเจ้าพิมพิสารบอกมันอยู่ที่ไหน แล้วมันมีมากขนาดไหน ก็ให้มหาดเล็กเอาเกวียนไปทุก พอไปยกขึ้นเป็นดินหมดเลย จากทองคำยกขึ้นมาเป็นดิน ไ้มหาดเล็กที่ไปก็วิ่งกลับมาหาพระเจ้าพิมพิสาร พระเจ้าพิมพิสารบอกให้กลับไปใหม่ ไปบอกว่ามาเอาทองคำของทุกตะเจ้ญใจคนนี้ มันเป็นของของเขา

จากที่เป็นดิน เวลาท่านพลิกขึ้นมาด้วยบุญกุศล มันเป็นทองคำเลย แต่เวลาพระเจ้าพิมพิสารให้คนไปหยิบ หยิบขึ้นมาจากทองกลายเป็นดินเลย แต่พระเจ้าพิมพิสารบอกว่าให้กลับไปใหม่ เพราะพระเจ้าพิมพิสารเป็นพระโศดาบัน เป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีกึ๋น มีวุฒิภาวะรู้ได้ รู้ได้ว่าอะไรของใคร อะไรควรไม่ควร ท่านบอกว่าให้กลับไป แล้วไปบอกว่าไปเอาทองคำของทุกตะเจ้ญใจคนนี้ ยกขึ้นมานะ เป็นทองคำอย่างเดิม ทุกเกวียนมา ๘๐ เล่ม เอามากกลางห้องพระโรง พระเจ้าพิมพิสารถามว่าใครมีทองคำมากเท่านี้ในประเทศของท่าน

ไม่มีเลย ในแคว้นแคว้นของท่านไม่มีใครมีทองเท่านี้

ตั้งให้เป็นเศรษฐีประจำพระองค์ ตั้งให้เป็นเศรษฐีประจำรัชกาล

นี่พระเจ้าพิมพิสาร นี้อยู่ในพระไตรปิฎก ในอรรถกถา มันมีของมันอยู่อย่างนี้ นี่พูดถึงทุกตะเจ้ญใจเขาจนขนาดไหน แต่เวลาของเขา บุญของเขามาถึงของเขา เขาเป็นคนที่มั่งมีศรีสุขก็ได้

นี่ก็เหมือนกัน เรามีโรงงานอยู่หน้าบ้าน เขาจะมากินอาหารของเรา เขาจะเข้ามาพักมาอาศัย ต่อไปข้างหน้า เขาจะเป็นเศรษฐีก็ได้ เขาจะประสบความสำเร็จในชีวิตก็ได้ แล้วถ้าเขา

ประสบความสำเร็จในชีวิตนั้น เขาจะคิดถึงเราไหม เขาจะคิดถึงเวลาเขาตกทุกข์ได้ยาก เขาได้พึ่งพาอาศัยใครไหม

นี่ไง ถ้าเวลาของคน คนเรามันตกทุกข์ได้ยากได้ มันมีสูงมีต่ำของมัน เวลากรรมมันให้ผลๆ เวลาสิ่งใดให้ผล เขาถึงบอกว่าคนล้ม ไม่ให้ข้าม คนล้ม ไม่ให้ข้าม เขาล้มวันนี้ วันหน้าเขาลุกขึ้นไปเขาเป็นผู้ปกครองก็ได้ เขาลุกไปเขาจะใหญ่โตก็ได้ นี่พูดถึงว่าคน อำนาจวาสนาของคน ฉะนั้น เวลาคน นี่พูดถึงเวลาคนนะ เรื่องบุญกุศล ถ้าคนมีสติมีปัญหา มีสติปัญญา สิ่งที่เราแสวงหามาอย่างนี้มันแสวงหามาเพื่อชาติเพื่อตระกูลของเรา แต่สมบัติของเราๆ สมบัติของเรา เพราะเราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปบิณฑบาต โศกเทยพราหมณ์เขาเกิดเป็นสุนัข “โศกเทยพราหมณ์ เวลาเธอเป็นคนเธอก็ตระหนี่ เวลาตายแล้วมาเกิดเป็นหมากก็ยังตระหนี่อีก” นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดอย่างนี้เลย

พอพูดอย่างนี้ คนใช้ได้ยืมก็ไปฟ้องลูกชาย เพราะพ่อเขาตายไปแล้ว แล้วทำไมมาเรียกสุนัขว่าเป็นพ่อของเขาได้ เขาก็ไม่พอใจองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตามไปที่วัด ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดอย่างนั้นจริงหรือ

จริง

แล้วอะไรพิสูจน์ล่ะ

เธอกลับไปนะ สุนัขเพิ่งตายมาจากโศกเทยพราหมณ์ จากพ่อเขามาตายเป็นสุนัข แล้วเขาเป็นคนตระหนี่ เขาเอาทองคำไปฝังไว้ สมัยพุทธกาลไม่มีธนาคาร ทองคำใส่ไหไปฝังดินไว้ แล้วฝังดินไว้ เวลาเขาตายไปด้วยเขาผูกพันกับสมบัติเขา เขามาเกิดเป็นสุนัขเฝ้าอยู่นั่นนะ ให้กลับไปที่บ้านนะ ให้เรียกสุนัขว่าพ่อ เรียกเลยว่าพ่อ แล้วเอาอาหารเลี้ยงให้อิ่มเลย แล้วขอ เขาก็ทำแบบที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำพิสูจน์ เขากลับไปถึงบ้านนะ หมาด้วนนั้นนะ ไปเรียกว่าพ่อเลย เรียกพ่อโศกเทยยะเลย แล้วเขาก็เลี้ยง มีอาหารให้ แล้วก็พูดอ่อนน้อมขอ ชาติมันใกล้ชิด มันลุกขึ้นนะ กระดิกหางวิ่งไปเลยนะ ไปถึงไปตะกุกดิน ลูกชายโศกเทยพราหมณ์บอกให้คนใช้ชุด... ไหวทองคำ ไหวทองคำ ไหวทองคำ

เวลาคนที่เขาเป็นพราหมณ์ เขาไว้โรงทานหน้าบ้านของเขา เขาทำเพื่อประโยชน์ของเขา คนที่ได้ใช้สอยเป็นประโยชน์ของเขา เขาได้บุญกุศลของเขา ไอนี้ เธอเป็นพราหมณ์เธอก็ตระหนี่

เธอก็ไม่คิดถึงใครเลย มีสิ่งใดก็ตระหนี่ถี่เหนียว ฟังดินไว้ๆ เวลาตายไปแล้วมันควรจะเป็นประโยชน์กับเธอ กลับกลายเป็นสุนัขมาเฝ้า ทุกคนเห็นแล้วมันสลดสังเวชหมดเลย

ทีนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยอำนาจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเทศน์สั่งสอนว่าการมันให้เป็นพยานๆ เป็นความจริง เป็นข้อเท็จจริงๆ เลย แต่ในสมัยปัจจุบันนี้พระองค์ไหนมันเฝ้า มันก็ว่ามันมีญาณ มีความหยั่งรู้ มันก็โม่ของมันไปเรื่อย ไอ้พวกเราที่เชื่อเณาะ ไปควักสตางค์ให้เขา ไอ้สมัยปัจจุบันนี้มีแต่ไอ้พระจี๋โม่ ไม่มีใครทำได้จริง

แต่ถ้าทำได้จริงนะ เหมือนกับหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขาของท่าน ท่านเทศน์ว่าการสอนเทวดาของท่าน ท่านเล่าให้หลวงตาฟัง หลวงตาก็มาเล่าให้ลูกศิษย์ลูกหาฟังต่อๆ เนืองกันมา เวลาท่านทำของท่าน ท่านทำอยู่ในป่าในเขาของท่าน มีระหว่างท่านกับพวกเทวดา อินทร์ พรหม พวกเราไม่มีสิทธิ์ พวกเราไม่รู้เรื่องหรือ เราแย้งว่า เอ๊ย! อยู่ในป่ามันมีความสุขอะไรกัน พวกเราก็ตึงหาเงินกันอยู่นะ

ของท่าน ท่านมีความสุขของท่าน ท่านทำหน้าที่ของท่าน เพราะหน้าที่ของท่าน ท่านเป็นครูบาอาจารย์ ท่านเป็นผู้บรรลุลุธรรม ท่านมีคุณธรรมในใจ ท่านทำหน้าที่ของท่าน ไอ้หน้าที่ของเราหาสตางค์ๆ แต่ถ้าหาสตางค์ เรายังมีสติมีปัญญา เราทำบุญกุศลของเรา

วันนี้วันพระ สิ่งที่เราเสียสละไปมันเกิดจากเจตนาละ สิ่งที่มีค่าคือหัวใจที่มันคิด อันนั้นคือเจตนาที่เสียสละ เจตนาอันเกิดจากจิต จิตนั้นมันจะได้บุญกุศลจากตรงนี้ ไอ้ข้าวของสิ่งที่ได้มามันเป็นเพราะเรามีปัญญา เราถึงแสวงหามาเพื่อสละทาน แล้วเวลาเราประพฤติปฏิบัติ ไอ้ความทุกข์ใจในหัวใจ เราอยากจะสละมันออก มันฝึกขึ้นมาจากตรงที่เราหัดเสียสละจากภายนอก แล้วเราก็ฝึกหัดของเรา ทำความสงบของใจเราเข้ามา ไอ้ที่มันหงุดหงิดในใจ ไอ้ที่มันทิ่มตำหัวใจ ไอ้ที่มันทุกข์ในหัวใจ เราก็ฝึกหัดเสียสละมันออก แต่ฝึกหัดเสียสละออกมันก็เป็นสมาธิละ

ถ้ามันเกิดปัญญา ปัญญามันพิจารณาวิปัสสนาของมัน มันจะถอดมันจะถอนอวิชชา พญามารที่มันครอบคลุมใจเรา ครอบคร้วของมารที่มันกดขี่ข่มเหงใจเรา ด้วยมรรคญาณของเราจะชำระล้างมัน จะประหารมันด้วยศีล สมาธิ ปัญญา มรรค ๘ จากการฝึกฝน หัวใจดวงใดมีมรรค หัวใจดวงนั้นจะมีผล มีมรรคคือมีการกระทำ มีมรรคคือมีการชวนชวาย แล้วมันจะเกิดผลในนี้

สมัยพุทธกาลก็ทุกข์แบบนี้ แล้วสมัยพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ตรัสรู้
ไปแล้ว ในสมัยปัจจุบันนี้ก็ทุกข์แบบนี้ ทุกข์แบบนี้แก้ด้วยมรรคญาณ แก้ด้วยมรรค ๘ แก้ด้วยมัค
โค ทางอันเอก แล้วเราประพฤติปฏิบัติของเราเพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง